

DAN ANTONESCU

VIATA LA OMORURI

Anchetele colonelului Antonescu

A - NU TRECEȚI! POLIȚIA - NU TRECEȚI! POLIȚIA - NU

2

1

3

CORINT
BOOKS
TRUE CRIME

DAN ANTONESCU

VIATA LA , OMORURI

Anchetele colonelului Antonescu

Cuvânt-înainte de Diana Scarlat

CORINT
BOOKS
TRUE CRIME

1

Legănatul ușor al tramvaiului și geamurile lui ușor aburite de răcoarea dimineții îmi creau o stare de liniște ce-mi permitea să-i studiez pe ceilalți călători. Cei mai mulți îmi erau cunoscuți, chiar dacă habar n-aveam cine sunt ei de fapt. Dar așa se-ntâmplă când aproape în fiecare zi, cam la aceeași oră de dimineață, mergi la serviciu pe același traseu: din cartier spre centru. De fapt, chiar în centru, la „Kilometrul 0”, acolo unde își avea capătul linia 40. Sincer, nu știu dacă pe atunci, în primăvara lui '93, acesta era numărul tramvaiului sau 16 ori 51. Că s-au tot schimbat numerele, dar traseul a rămas același. Aceleași rămânând și amărătele de șine care, sudate, înnădite, cârpite și răscârpite, se încăpățâneau să nu lase tramvaiul să deraieze. De ani și ani. Era obișnuită în decorul cotidian imaginea acelor muncitori care, de cele mai multe ori noaptea, în timp ce mașinile treceau în viteză pe lângă paravanul lor, se chinuiau să sudeze, să repare ceea ce era, evident, de nereparat. Trebuiau schimbate, dar nu erau bani la RATB. Cum cică nu prea sunt nici azi. Pentru reparațiile și investițiile absolut

necesare. Doar pentru contracte cu firmele-căpușă. Însă câți ne gândeam la asemenea contracte în acele vremuri? Erau alții care doar variante de afaceri aveau în cap. Mai mult sau mai puțin legale. Dar nu despre ei vreau să vorbesc.

Studiam oamenii din tramvai și mă amuzam încercând să le ghicesc meseriile, locul de muncă, starea de spirit, orice. Asta îmi era ocupația în fiecare dimineață timp de 20–30 minute cât dura drumul. De cele mai multe ori reușeam să le ghicesc locul de muncă, mai ales al celor care coborau, ca și mine, la capăt. Știam că am intuit bine atunci când îi vedeam intrând în clădirile băncilor și ministerelor înșirate pe strada Doamnei și pe Calea Victoriei.

Nu știu dacă vreunul dintre ei avea același obicei, dar sigur nu mi-ar fi ghicit meseria. Poate doar dacă ar fi văzut că în fiecare dimineață intru în clădirea cea mai cunoscută de pe Calea Victoriei. Nu Capșa, Palatul CEC sau Magazinul Victoria, ci... Poliția Capitalei. Acolo lucram de vreo trei ani. La Judiciar. Mai exact la Omoruri. La soluționat omoruri, nu la comis. Aceasta era o precizarea nelipsită atunci când spuneam unde lucrez. Nu pentru că aș fi avut o figură de criminal, ci mai mult pentru că nu aveam o figură de polițist. Dintotdeauna mi-a plăcut să port niște haine și să am o tunsoare care în niciun caz nu te duceau cu gândul spre imaginea unui polițist. Spun tunsoare, cu toate că termenul corect ar fi netuns. Chiar am fost printre primii polițiști care au purtat părul lung, prins în coadă. Or, asta chiar n-avea nimic din imaginea polițistului clasic. Polițist care cu doar trei ani în urmă era milițian. Lucrasem din '87 la Secția 1,

la Economic, dar, pentru că nu simțeam că acela este rostul meu în poliție, am cerut să fiu transferat la Judiciar. În perioada când am făcut această solicitare, imediat după „deranjul” din ’89, mulți dintre colegi fugeau de la Judiciar spre alte domenii mai puțin stresante și care le asigurau un program cât de cât fix. Este cunoscut însă că pe hoți, tâlhari ori criminalii nu-i prinzi între 8 și 16. La judiciar știi când pleci de acasă, dar când te-ntorci, când mănânci, când dormi, nu. Poate de aceea, atunci când am depus raportul cu solicitarea de mutare de la Economic la Judiciar, mai în glumă, mai în serios, unii șefi mi-au spus că ar trebui să fiu și testat psihologic. Ei vorbeau despre testare psihologică, dar, de fapt, se gândeau la control psihiatric. Oricum, mi-au aprobat mutarea. Că doar nu în fiecare zi găsești un fraier care să caute munca în loc să fugă de ea. Și am trecut la treabă. Eram dornic să aflu cât mai multe despre domeniul acesta al omuciderilor la care, paradoxal, se pare că se pricep mulți, și în special șefii din poliție. Aidoma fotbalului la care se pricep toți, dar prea puțini pot să-l joace. Să-l joace bine. Că așa, de dat cu stângu-n dreptu’, chiar se pricep mulți. Spun că șefii din poliție – sau, mă rog, marea majoritate a lor – par că se pricep la omoruri, pentru că sunt nelipsiți, din păcate, la cercetarea locului faptei, acolo unde, după ce că mai mult îi încurcă, se uită cu superioritate și suficiență la cei care chiar știu ce să facă acolo. Și când vorbesc despre cei care știu ce să facă la o cercetare, mă refer în special la criminaliști, colegii și prietenii dintotdeauna ai judiciariștilor. Dacă aveai șansa unui procuror mai cu tupeu, care fără jenă și cu justificare profesională îl întreba pe șeful mult prea curios și băgăcios ce caută

de fapt acolo, scăpai urgent de prezența stresantă și enervantă. Culmea, șefii proveniți din structurile de judiciar, foarte puțini ce-i drept, nu ne deranjau aproape niciodată în anchetă. Ne întrebau doar dacă ne pot ajuta cu ceva, în materie de dotări, de relații cu alte instituții, sau dacă, după multe ore de anchetă și investigații, am apucat să mâncăm ceva. Și cum știau că nu, ne trezeam cu niște pizza sau orice altceva se putea găsi la ore târzii din noapte.

Dar să revin la acea dimineață de aprilie. Când mergi la serviciu și acel serviciu se ocupă cu soluționarea dosarelor de omor, nu te aștepți ca veștile, noutățile, informațiile pe care le primești să fie referitoare la prognoza vremii, la cursul dolarului sau unde va avea loc următorul „concert” al nu știu cărui manelist. Nu. Te aștepți, și chiar așa se-ntâmplă, din păcate, să afli ce caz a mai intrat. Asta dacă nu ai fost chemat noaptea, fiind selectat în echipa de cercetare de primă urgență. Pentru că nu tot colectivul este „alarmat”, ci doar câțiva. Ulterior, în funcție de situație, colectivul care lucrează la caz se mărește sau se reduce numeric.

De când coboram din tramvai și până ajungeam în birou, făceam tot felul de pronosticuri: ce caz a mai intrat, dacă a intrat. Cum a fost comisă fapta, în ce sector, ce se știe despre autor, statutul victimei și multe alte „variabile” existente în orice dosar. Era tot cam ca în cazul studierii călătorilor din tramvai, numai că în pronosticurile referitoare la „noutățile de la Omoruri” erau un fel de ghicitori fără elemente ajutătoare. Și tare mă bucuram când, ajungând pe coridorul de la etajul doi, simțeam atmosfera, simțeam din felul în care colegii mergeau sau

vorbeau, că n-a intrat niciun caz. Că nu a mai fost nimeni omorât. Că aveam timp să ne ocupăm de cazurile vechi, de anchetele începute și rămase în „nelucrare” din cauza „noutăților”, a „prospăturilor”, cum le mai ziceam. Și credeți-mă că în perioada aceea era aproape ziua și cazul. Nu exagerez. Era vremea „chinezilor la geamantane” sau la „cazan”. Chiar apăruseră glume cum că nici borsetele abandonate nu trebuie neglijate. Că dacă e vorba despre vreun chinez mic, mic de tot... Era vremea când arabii își reglau afacerile cu cuțitul sau cu pistolul. Era vremea când „autohtonii” își disputau supremația teritorială cu bâta de baseball sau sabia, invocând democrația și libertatea câștigate prin „loviluție”, cum i se mai spunea în anumite cercuri Revoluției. Și era vremea când racketii încercau să se impună pe „piața românească”, văzută, nu numai de ei, ca un fel de El Dorado sau „no man’s land” infracțional. Toate astea pe lângă aproape cotidienele conflicte stradale, de regulă nocturne, crimele pasionale, cele din răzbunare sau cele în scop de jaf. Erau vremuri grele pentru poliție.

Dar făceam față. O spune unul care a trăit acele timpuri și care, tânăr locotenent-major fiind, se uita cu admirație la maiorii, coloneii și chiar la subofițerii cu multă experiență care organizau, din mers, cum se spune, toată activitatea, în așa fel încât se lucra rapid la cazurile nou-intrate fără a neglija, pe cât posibil, urgențele din cazurile mai vechi. Și mă gândeam cu teamă la ziua în care va trebui să iau eu decizii, să stabilesc eu cine, ce și când face. Aveam senzația că vor trece muuulți ani până voi fi pregătit pentru așa ceva. Dar m-am înșelat. Deja începusem, aproape fără sa-mi dau seama,

să iau decizii în dosare. Este adevărat că „cei bătrâni” îți dădeau senzația că te lasă să faci ce te duce capul. Numai că erau foarte atenți, fără a te incomoda, la felul în care-ți „făceai temele”. Era și-n interesul lor să te lase să ai inițiative, să rezolvi singur unele treburi. Așa erau și ei degrevați de multe altele. Numai că, dacă greșeau ceva, șefii pe ei îi taxau. Că trebuiau să te îndrume, că nu trebuiau să te lase să faci aia și ailaltă, că de-aia au grade mai mari și experiență mai multă.

În dimineața aceea, de cum am pășit pe coridorul etajului doi, acolo unde au ființat și funcționat foarte mulți ani Omorurile, adică structura de soluționare a dosarelor privind infracțiunile contra vieții, am simțit că a intrat un caz nou. Și nu orice caz, ci un caz urât. Urât de tot. De parcă ar exista vreun caz de omor... frumos. Pentru omul „normal”, care nu lucrează în domeniul crimelor, orice astfel de faptă este odioasă, traumatizantă, oripilantă, de neacceptat, de neexplicat, faptă ce trebuie pedepsită exemplar. Pentru noi, cei „din branșă”, cei pentru care meseria înseamnă lucrul în dosarele de omor, o crimă este... obiectul muncii. Este o faptă ce trebuie studiată, analizată și rezolvată cât mai repede cu putință. Pentru polițistul de la Omoruri, trăirile personale apar de cele mai multe ori atunci când cazul a fost rezolvat. Aidoma unui pilot de curse care, conducând bolidul cu viteze incredibile, gestionează cu calm de chirurg și raționamente de șahist, într-o fracțiune de secundă, situații deosebit de periculoase, evită accidente, calculează la milimetru orice depășire. Abia după ce a trecut linia de sosire are în sfârșit răgaz să-i fie teamă, să se mire de cât de calculat și totodată

nesăbuit și riscant a condus. În timpul cursei, nu are timp să se gândească dacă a plătit sau nu întreținerea, dacă fiul său s-a descurcat bine la teză la chimie, dacă prietenul fiicei este un băiat de încredere sau dacă soacrei i-au ieșit bune analizele medicale. În timpul cursei, se gândește la cursă. În timpul dosarului, gândurile sunt golite de subiectivism. Sentimentele, dar mai ales resentimentele nu au ce căuta în mintea anchetatorului. Revolta firească față de atrocitățile văzute, dorința de a-l pedepsi personal pe autorul faptelor există cu siguranță în sufletul polițistului. Numai că aceste trăiri, aceste porniri, sunt înfrânate de gândirea rațională, cinică uneori. Pentru că aminteam anterior de chirurghi, îmi vine în minte o expresie folosită rareori, dar plină de adevăr, și care se potrivește perfect aici: polițiștii, în general cei din structurile cu adevărat operative, dar cu precădere cei din domeniul combaterii infracțiunilor de mare violență, fac și ei chirurgie. O chirurgie socială. La fel de concret, rece și eficient ca un medic chirurg. Numai că nu totdeauna tratamentul prescris ulterior de „medicul curant” – și am numit aici onorabilii judecători – are efectul scontat. Ori tratamentul, antibioticul să-i spunem, e prea slab față de rezistența, de amploarea infecției, ori același medic curant, înșelat de o aparentă însănătoșire, întrerupe nejustificat tratamentul și externează pacientul nevindecat încă. Punând în pericol real cetățenii sănătoși. Cetățeni care au încredere în acest sistem de „medicină socială”. Sistem pe care-l mai și finanțează.

Intrând în birou, l-am văzut pe Emil, colegul meu, scriind cu patos în niște formulare. A ridicat privirea și

în semn de salut mi-a întins o hârtie care nu era altceva decât o adresă către Dispecerat.

— Uită-te și tu pe asta și vezi dacă am formulat-o corect, că mie-mi plesnește capu' de nervi și oboseală.

Avea ochii injectați, era nebărbierit și hainele-i erau boțite. Clar, nu dormise acasă. Cana de lângă vraful de hârtii mai avea pe fund un deget de lichid maroniu. La vremea aia, și el, și eu eram mari băutori de nes. Mai mult din comoditate decât din convingere: îl „confeționați” rapid, chiar și cu apă rece. Și nu te mai încurcai și cu zațul de cafea. Când am văzut că și cana mea fusese folosită, mi-am dat seama că Emil avusese musafiri peste noapte. Nu vă gândiți la vreo vizită... blondă. Nu. Oricum, nu am văzut familist mai convins ca el. Fusese probabil criminalistul de la CFL (cercetarea locului faptei) ori procurorul de caz. Sau ambii. Pentru că aproape devenise o regulă ca după finalizarea cercetării să se adune toți participanții în biroul judiciaristului. Să discute cu privire la probele ridicate, datele și informațiile obținute, care sunt piste de abordat în prima fază a cercetărilor, să stabilească ce anume se poate comunica presei și, mai ales, care sunt prioritățile în abordarea cazului.

Citind nota, am înțeles încrâncenarea lui Emil. După ce am parcurs primele rânduri, am simțit cum mă cuprinde furia. Deja nu mă mai interesau topica sau aspectele gramaticale din fraze. Și, pe măsură ce furia creștea în intensitate, mi-era din ce în ce mai greu să citesc restul comunicatului. Aveam senzația că toată hârtia era acoperită de obsesivul DE CE? Nenumărate DE CE?-uri. Acest „DE CE?” era, și încă este, prezent în mintea mea mai mult decât firescul CINE? Ca anchetator, ești

interesat în principal să afli CINE și abia apoi DE CE a comis fapta. Este adevărat că de multe ori ajungi mai repede la CINE a comis fapta decât afli DE CE.

Se duseseră dracu' toate gândurile despre primăvară, despre călătorii din tramvaiul cu geamuri aburite de răcoarea dimineții sau despre alte cazuri ce așteptau să fie reluate. Toate gândurile se canalizau spre urgența nou-apărută: trebuia aflat și prins individul care siluise și ucisese o fetiță de vreo 13-14 ani. Ca o ironie macabră sau poate chiar ca un mesaj diabolic al autorului, crima fusese comisă tocmai în curtea Facultății de Drept, locul în care se formează, învață viitorii procurori, polițiști, avocați sau judecători. Adică tocmai oamenii care veghează, fiecare prin prisma meseriei alese, la respectarea și aplicarea legii. Care lege, are menirea să apere omul. Să-i apere drepturile, bunurile, demnitatea și, nu în ultimul rând, VIAȚA.

Așa a apărut „cazul Gabriela Tănăsescu”, un caz care ne-a dat multă, foarte multă bătaie de cap. Unul dintre cele mai urâte cazuri din cariera mea și, în același timp, cazul cu cel mai neașteptat final. Nu mă refer la finalul pe care toți, cu o singură excepție, îl doream: identificarea, prinderea și pedepsirea autorului. Excepția fiind... autorul, care ne imaginam că nu se ralia dorinței noastre, iar pe undeva era de înțeles această „opinie” diferită. Finalul neașteptat despre care vorbeam se referă la întorsăturile imprevizibile pe care le-a avut ancheta, care a fost rezultatul și mai ales când s-a produs acesta.

— Orice alte activități în alte dosare le executați numai dacă vă spun eu! Clar? Și vreau rezultate cât mai repede!

Cam așa a sunat „sfatul” lui nea’ Mișu, fie-i țărâna ușoară, șeful nostru de pe atunci. Și ne-a spus-o extrem de serios, nouă, celor care formam colectivul nominalizat să rezolve dosarul. Atitudinea rigidă și intransigentă a lui nea’ Mișu era o raritate și ne transmitea clar că și el era, asemenea nouă, foarte afectat de tragedia fetei.

Nea Mișu era de altfel un tip haios, tot timpul cu glumele la el, cu ironii fine, dar și cu înjurături neaoșe, suculente. Un tip de gașcă, un polițist bătrân, hârșit în jungla IGP-ului (Inspectoratul General al Poliției), acolo unde numai cei parșivi, șmecheri, piloși sau foarte buni meseriași rezistaseră pe vremea miliției. Dar și după. El avea un strop de parșivenie, un picuț de șmecherie și foarte multă meserie. Meticulos, organizat, atent la detalii, îi transmitea clar fiecăruia ce are de făcut, fără a-l stresa, dar monitorizând exigent rezultatele. În același timp, era îngăduitor cu cei care o mai zbârceau. Niciodată, indiferent de situație, nu l-am auzit, în ciuda limbajului mai colorat folosit, să jignească vreun coleg. Avea un stil propriu, atunci când cineva trebuia într-adevăr criticat. Când toată lumea se aștepta să înceapă „săpuneala”, el aborda alte subiecte. Cel care greșise și aștepta ori să fie criticat ori să se facă mișto de el era dezorientat. Critica, firească de altfel, întârzia nejustificat. Și parcă mai mult te durea și te sâcăia că nu-ți reproșează greșeala decât dacă ți-ar fi spus-o clar fie în fața colectivului, fie între patru ochi. Aveai senzația, după un timp, că, de fapt, n-ai greșit nimic și nu ai de ce să-ți faci probleme. Doar că la ceva vreme, când nu te mai așteptai sau mai ales când te împăunai cu cine știe ce realizare mărunță, ți-aducea aminte finuț,

ironic uneori, caustic alteori, chiar de boroboața aparent trecută cu vederea. Asta așa, ca pentru aducerea cu picioarele pe pământ.

„Și vreau rezultate cât mai repede”... suna ca un ecou vocea lui nea’ Mișu, un ecou care se transforma în dorință, nu în corvoadă. Din ziua aceea a început alergătura. Eram patru: nea’ Georgică, nea’ Marin, Emil și eu. Cam mulți de nea’ s-ar putea spune, dar chiar dacă eram într-o structură militarizată, formula de respect în adresare se cam rezuma la acest nea’. Și se folosea în cazul celor cu o vârstă mai mare. Chiar și subofițerilor mai în vârstă tot așa li te adresai. Că până la urmă eram colegi și făceam cam aceleași lucruri. Investigația din ușa-n ușă, audierile de martori, prezența lângă medicul legist la autopsie, interogarea suspectilor și toate celelalte le făceam toți. Indiferent de grad.

Identificarea victimei s-a realizat relativ repede. În timpul cercetării locului faptei, printre curioșii care invariabil se adună să vadă ce s-a mai întâmplat, s-a nimerit și un cuplu, prieten cu părinții fetei, cuplu care locuia chiar în apropiere de locul cu pricina.

Astfel s-au realizat încă de cu seara, din primele minute ale cercetărilor, două lucruri: s-a stabilit cât de cât identitatea victimei și a fost stabilit, de asemenea, primul candidat la „promovarea” în cercul de suspecti, nimeni altul decât bărbatul din cuplul respectiv. De ce suspect? Simplu. În primul rând, din cauza prezenței printre curioșii din preajma anchetatorilor. Au fost nenumărate situațiile în care autorul a folosit o astfel de strategie pentru a lua pulsul anchetei, pentru a afla dacă anchetatorii au găsit martori sau, în măsura

în care acest lucru mai era posibil, să modifice câmpul infracțiunii ștergând urme sau recuperând obiecte care-l puteau incrimina. Nu de puține ori, înainte de a ajunge anchetatorii la ei, s-au oferit să comunice unele informații, băgându-se astfel în seamă pe lângă anchetatori cu scopul de a afla cât mai multe date din anchetă și, în funcție de acestea, să-și „confeționeze” alibiul.

Informațiile oferite de acel cuplu au fost de un real folos. Nu a mai fost nevoie să aplicăm procedurile specifice în cazul cadavrelor cu identitate necunoscută. Ne-au spus că victima se numește Gabriela, are aproximativ 15 ani și locuiește, sau mai corect locuia, împreună cu mama naturală și cu tatăl vitreg, într-un apartament situat la etajul patru al unui bloc vechi, din Piața Rosetti.

Acesta a fost și primul drum pe care l-am făcut în acea dimineață. Dimineață care începuse banal, continuând neașteptat de frustrant și dramatic. Dramatic, pentru că mă gândeam la soarta nedreaptă a fetei, și frustrant, pentru că încă nu știam autorul. Am mers la adresa respectivă, unde am aflat și alte lucruri despre ea și familia ei. Tatăl vitreg avea o vârstă mult mai mică decât cea a mamei victimei. El avea vreo 21 de ani, iar femeia avea aproximativ 35, acest cuplu având și doi copii gemeni în vârstă de aproximativ un an. Aspectul referitor la vârsta foarte apropiată a tânărului de vârsta fetei ne-a obligat aproape să-l introducem și pe el în cercul de suspecți. Numai că un vecin, un bătrânel amabil și simpatic, aflat în relații apropiate cu familia Tănăsescu, ne-a spus că atât cuplul, cât și gemenii

se aflau de cinci zile la Arad, la o întrunire religioasă. Am făcut imediat verificări cu ajutorul colegilor din Arad și am constatat că informația se confirma.

Cum expertiza medico-legală stabilise că decesul victimei se produsese cu două zile înainte de descoperirea cadavrului, rezulta clar că fetița fusese omorâtă în timp ce familia și implicit potențialul suspect se aflau la peste 500 de kilometri de locul faptei.

Cu riscul de a-i oripila sau plictisi pe unii dintre cititori, voi face câteva mențiuni, absolut necesare, în special pentru a înțelege atât topografia locului faptei, cât și cursul pe care l-a luat ancheta.

Locul în care a fost găsit cadavrul fetiței poate fi descris, extrem de simplist, ca fiind situat în spatele tribunei din beton, latura de est, a terenului de baschet din incinta bazei sportive a Facultății de Drept. Suprafața de joc era situată cam cu 2-3 metri sub nivelul terenului împrejmuitor. Acesta este și motivul pentru care terenul situat ca într-o groapă poartă numele, neoficial dar foarte des folosit, de „oală”. Privit de la nivelul solului, chiar seamănă cu o oală. Paralelipipedic dreptunghiulară, ce-i drept. Doar că nu puteau să-i spună „vas de iena”, cu toate că mai mult cu așa ceva semăna... Tribunele, în cinci trepte, ajungeau la nivelul zonei împrejmuitoare. Ultima treaptă avea încă un brâu de beton, brâu ce poate fi considerat un fel de spetează, rezemătoare. Această spetează avea, și are încă, circa 50-60 centimetri. De fapt, acolo chiar nu s-a schimbat nimic. Tinerii vin, joacă, beau o bere, se amuză sau înjură, în funcție de

starea de spirit sau scorul meciului. Apoi pleacă acasă ori la căminul din apropiere. Și poate că așa e și normal. Anormal este, după umila mea părere, că nu a apărut măcar o cruce, acolo în colțul terenului. Așa cum vezi pe marginea drumurilor sau pe malurile apelor ori pe versanții munților cruci care, cumva, fac posibilă aparenta prezență printre noi a celor care din vina lor, a altora sau din neșansă au trecut într-o altă lume. Unii spun că mai bună. Nu se știe dacă e mai bună sau mai rea sau dacă e. Nimic nu e sigur în legătură cu asta. Totul e speculație, speranță, dorință... Cert este că ei nu mai sunt. Și merită pomeniți, amintiți cumva. De cei care i-au iubit, care au plâns sincer după ei. Gabriela nu are o cruce acolo unde a fost ucisă, în locul în care destinul i-a fost frânt.

Dincolo de ea, de speteaza de beton, pe două dintre laturile terenului, stăpâne erau boschetele. Neîngrijite și dese. Atât de dese, încât nu zăreai măcar strada al cărei trotuar era la mai puțin de cinci metri. Nu vedeai trecătorii, cum nici ei nu te vedeau pe tine.

Și exact în spatele acestei speteze de beton, ascuns cumva și de vegetație, a fost găsit cadavrul fetei. Descoperirea a fost făcută de unul dintre numeroșii baschetbaliști, majoritatea... de ocazie, care se perindau și se perindă încă aproape zilnic pe teren. Unul dintre acei „baschetbaliști”, plin de elan și de... bere, a ieșit din „oală” și s-a îndreptat spre zona cu vegetație, având intenția de a o folosi drept WC. La vremea aceea, aprilie 1993, nu prea existau cabinele atât de des întâlnite acum în locurile publice. Cabine oarecum estetice, dar atât de urât mirositoare. Șocul găsirii acelu cadavru i-a produs,

probabil, un blocaj renal și totodată l-a convins ca nu este bine deloc, dar deloc, să... desconsiderare natura.

Emil, colegul meu de la Omoruri, ajuns printre primii la locul faptei, a constatat că este vorba de o crimă și a chemat procurorul criminalist. În astfel de cazuri, prezența procurorului era și este obligatorie. El este cel care conduce, oficial și legal vorbind, ancheta. În realitate, așa cum am mai spus, ancheta este realizată de întreaga echipă. Procuror, polițiști judiciaristi, polițiști criminaliști și, nu în ultimul rând, medic legist. Din păcate, atât criminaliștii, cât și medicul legist sunt trecuți de cele mai multe ori într-un nemeritat plan secund. Nu numai mediatic. Toți, dar absolut toți cei care participă la o anchetă au merite egale. Atât în cazul unui succes, cât și în cazul unui eșec. Că d-aia e echipă! Ori toți, ori niciunul. Fie că e la bine, fie că e la rău. Sau... la greu.

Vreau să lămuresc totuși un aspect, aparent minor, ce cred că ține mai mult de semantică, de corectitudinea în formulare decât de acuratețea în exprimare. Sintagma „fața locului”, regăsită și în documente oficiale sub abrevierea CFL (cercetarea la fața locului...?!), se referă la locul faptei. Iar CFL ar trebui, de fapt, să fie CLF (cercetarea locului faptei) Dacă-i spui unui polițist că ai fost la „un” CFL și că cercetarea a durat nu știu câte ore, te înțelege perfect. Dar dacă-i spui în schimb că ai fost la „o” CLF, sigur se va întreba a cărei cârciumă este denumirea asta codificată, și mai ales câte beri ai băut acolo.

Încă de la începuturile mele în ale criminalisticii m-am tot întrebat de ce se folosește CFL în loc de CLF, cum corect s-ar abrevia operațiunea respectivă.

Și cred că am pățit ca-n gluma aceea arhicunoscută cu CFR-istul care, ieșind la pensie, a fost și el curios să afle de ce a bătut, atâtia amar de ani, cu ciocanul acela cu coadă lungă în roțile vagoanelor și locomotivelor... Curiozitatea, bat-o vina!

Revin totuși la amănuntele, deloc amuzante, ale cercetării locului faptei, amănunte extrem de importante în înțelegerea a ceea ce s-a întâmplat atunci acolo. Fetița era într-o poziție în care parcă se ruga, parcă cerea milă, îndurare. Milă și îndurare de care, din păcate, nu avusese parte. Era dezbrăcată de la brâu în jos. Chilotul a fost găsit în apropiere, aruncat împreună cu un tampon intim. Tot în zonă, a fost găsit și un dres ce inițial s-a presupus, iar ulterior s-a confirmat, că era al victimei. Examinarea rapidă a cadavrului la locul găsirii lui, examinare urgentată de ploaia care tocmai începuse, a mai relevat unele elemente care stabileau clar, de parcă mai era vreun dubiu, că în cauză era vorba de o crimă. Pe picioarele victimei, pe exteriorul coapselor și în zona inghinală se observau multiple semne de violență, aspect ce arăta clar că se luptase cu agresorul. Care agresor se lovise de refuzul și de reacția de apărare ale fetei. Semne de violență se puteau observa și în zona gurii, dar mai cu seamă în zona gâtului, ceea ce arăta că fata fusese omorâtă prin sugrumare. De fapt, medicul legist a confirmat la necropsierea cadavrului că acesta fusese mecanismul de producere a morții. În plus, tot la necropsie s-a mai constatat și faptul că fetița fusese agresată sexual. Victima „nu prezenta urme de deflorare”. În limbaj curent, fata fusese și rămăsesse virgină. Cinstită, cum se mai spune.

Criminalul însă, înainte de a o omorî, avusese un contact sexual anal cu victima. Era posibil ca autorul să fi ales acest soi de act sexual pentru că victima era la menstruație. Aceasta era o posibilă explicație, dar nu puteam exclude varianta că aveam de-a face cu un individ cu un comportament sexual aberant. Ancheta avea să ne confirme sau nu aceste presupuneri.

Un aspect care ne-a dat, de asemenea, multă bătaie de cap l-a reprezentat faptul că trupul fetei, chiar dacă fusese ascuns în vegetația din spatele tribunei, era acoperit cu mai multe coli de hârtie format mare, ceva între A2 și A3, coli pe care erau tipărite mai multe file de dicționar. Un dicționar tehnic român-rus. Filele respective nu mai apucaseră să fie tăiate din coala mare pe care fuseseră tipărite. Acesta era un indiciu care ne comunica un lucru aproape cert: colile fuseseră luate dintr-o tipografie, posibil chiar de autorul faptei. De ce adusese acele coli acolo, urma să aflăm fie din investigații, fie din declarația celui care le luase din tipografie.

Două au fost, pentru început, direcțiile pe care a plecat ancheta. Prima urmărea identificarea persoanelor din anturajul victimei care ar fi putut și ar fi avut motiv să oucidă. A doua direcție avea la bază două întrebări: în ce tipografie au fost tipărite colile găsite la locul faptei și cine este persoana care le-a adus la terenul de sport. După găsirea răspunsului la aceste două întrebări, urma să se stabilească dacă exista vreo legătură între persoana respectivă și crimă.

Mai era și o a treia variantă, cea pe care aproape că nu voiam s-o luăm în calcul: autorul să nu aibă nicio legătură cu victima, să nu facă parte din cercul de

cunoștințe, să nu se fi văzut niciodată până în ziua crimei. Acesta era scenariul cel mai sumbru pentru noi, anchetatorii. Astfel de situații le întâlneam destul de frecvent în cazul conflictelor stradale spontane, atunci când victima și autorul interacționau pentru prima (și ultima) oară în viața lor. Aceste cazuri erau dintre cele mai dificil de rezolvat. Pentru că nu aveai de ce să te agăți. Nu tu o dușmănie, o gelozie, o... ceva, care să explice cât de cât crima. Să o explice, nu s-o justifice. Iar în aceste cazuri, fără multă, foarte multă muncă, nu se rezolvă cazul. Trebuie identificat măcar un martor care să fi văzut sau să fi zărit ceva. Dacă acel martor îți spunea că agresorul era bărbat, cazul era pe jumătate rezolvat. Sau aproape jumătate. Spun asta deoarece se știe că, statistic, femeile sunt mai multe decât bărbații. Dar procentul diferență este insignifiant în economia cazului. Așa că măcar știi că ai eliminat din cercul de suspecți jumătate din populația lumii: femeile. Rămâne să găsești autorul printre cei rămași. Și culmea, de cele mai multe ori reușeam să găsim autorul. Dar câtă muncă, ce de verificări, câte audieri, câte investigații, câte...

Dar să revin la cele două direcții, oarecum preferate de către anchetatori. Aparent, ambele erau ușor de abordat. Numai că s-a dovedit că nu era deloc așa. Nici cu astea două. De a treia nu vorbim încă, deși, fără vreun martor, eliminasem aproape varianta în care autorul ar fi fost femeie. Deci aveam jumătatea corectă. Mai trebuia să găsim bărbatul. Autorul bărbat. Asta deoarece modul de comitere a faptei anula în foarte mare măsură varianta ca autoarea faptei să fie femeie.

Dar cine și mai ales ce ne dădea dreptul să eliminăm și această variantă?!

Tipografiile erau multe. Unele mai vechi, de pe vremea „împușcatului”, altele mai noi. Dintre cele noi, unele erau „rupte” din vechile tipografii ori erau doar căpușe ale acestora, sau erau nou-înființate, cu utilaje „casate” de la tipografiile închise pe motiv de „nerentabilitate”. Oricum, majoritatea lucrau mai mult la negru. Atât în privința comenzilor, cât și în privința personalului. Cam așa fusese înțeleasă democrația și în domeniul afacerilor. Că tot vorbeam ceva mai înainte despre RATB și problemele lui...

Am apelat la colegii de la „Economic pentru a identifica tipografiile, în special cele din apropierea zonei în care a fost comisă fapta. După identificarea lor, am trimis fiecăreia câte o solicitare, la care am anexat și o copie a colilor găsite, cu rugămintea de a ne comunica dacă au tipărit vreodată așa ceva. Cum toate aceste demersuri presupuneau mult timp, ne-am preocupat, în paralel, de obținerea cât mai multor date cu privire la victimă. Ne interesau în principal persoanele din anturajul ei, mediile frecventate, eventuali dușmani și alte aspecte care ne-ar fi ajutat să ne facem o imagine cât mai apropiată de cea reală a victimei. Nu ne închipuiam, în acea etapă a cercetărilor, câte aspecte, câte situații și câte informații ne vor deturna cercetările spre direcții neașteptate.

Am început cu ceea ce era și firesc: trebuia să aflăm cine fusese, de fapt, Gabriela Tănăsescu. Și am cam aflat. Chiar am aflat foarte multe amănunte. Marea majoritate, pozitive. Celelalte erau nu neapărat negative, cât mai ales neclare. Știute doar de ea. Iar noi trebuia să le aflăm,

să le clarificăm. Asta dacă intenționam să realizăm imaginea celui puzzle „intermediar”: cine este victima. Imagine care este parte integrantă a marelui puzzle: dosarul crimei. Marele puzzle care cuprinde și piesa principală: autorul faptei. Din experiență, am constatat că, de cele mai multe ori, aproape fără excepție, există mai mulți autori. Și asta nu doar în cazul autorilor multipli, adică atunci când mai mulți indivizi omoară unul sau mai mulți oameni. În cazul oricărei crime, chiar și dovedit-comise de o singură persoană, există mai mulți autori. Paradoxal, dar așa e. Unul faptic, dacă pot sa-i spun așa celui care comite nemijlocit crima, unul moral, altul favorizant, altul determinant și altul favorizat. Lista cu „altul”... poate continua. Cei enumerați au doar valoare exemplificativă. Dar să revenim la anchetă. La începuturile ei.

Gabriela, fiica Melaniei din căsătoria anterioară, fusese o tânără extrem de comunicativă. O fată plină de viață, cu o dorință de cunoaștere aproape de neoprit. Nu voia să supere pe nimeni. Și din dorința asta a ei de a nu supăra pe nimeni, acceptase unele compromisuri, care posibil să-i fi modificat felul de a gândi. Nu întâmplător am menționat-o pe mama Gabrielei, Melania. Avusese un traiect cel puțin ciudat în viață. În urmă cu câțiva ani, trei sau patru, pe vremea când era căsătorită cu tatăl biologic al Gabrielei, ajunsese într-o poziție, cel puțin profesională, demnă de invidiat: șefă de laborator de cofetărie într-una dintre cele mai cunoscute unități de profil din Bucureștiul acelor ani. Cu un salariu pe măsură. Și cu toate acestea, la momentul anchetei, apartamentul în care locuia arăta dezolant. Cu mobilier

puțin, aflat într-o inexplicabilă stare de degradare. Se-măna cu un apartament din care proprietarii urmau să se mute, un apartament din care mai aveau doar câteva lucruri de luat, înainte de a-l părăsi definitiv. Nu existau covoare, bibelouri, televizor, tablouri, video, radio, cărți sau orice alte accesorii, dacă le pot spune așa, absolut firești pentru majoritatea familiilor chiar și din vremurile acelea, abia ieșite din tiparele impuse de egalitatea prost înțeleasă. Și mult mai prost aplicată. Egalitatea, zic.

Apartamentul arăta mai mult a chilie de călugăr decât a apartament al unei familii tinere, cu trei copii. Trei copii dintre care unul, Gabriela, aflat la vârsta marilor și dificilelor întrebări, vârsta critică a curiozității, a debutului în viață. Și ea, Gabriela, nu avea, cel puțin în locuința familiei, nicio sursă de informare. Nici televizor, nici radio și nici vreun ziar sau revistă, care la vremea aceea erau de neconceput să lipsească din vreo casă, din vreo familie. După atâția amar de ani de încercare de îndobitocire prin neinformare, românii își dădeau și ultimul leu pe ziare și cărți, citind toate știrile reale sau inventate. Tot din dorința de a recupera parcă anii de neinformare, îi prindea dimineța stând în fața micului ecran și privind la bălăcărelile din parlament sau la talk-show-uri interminabile și inepte. Ori își petreceau ore bune citind. Pentru că în sfârșit aveau ce. Sau cel puțin așa le plăcea, sau încă le place să creadă. Doar că în casa aceea părea că timpul stă în loc. Ba mai rău, părea că mergea în direcție inversă.

Mai mult, discutând cu foștii colegi ai Melaniei, am aflat că aceasta împreună cu fostul soț avuseseră un trai

pe care mulți îl invidiau. Locuința era mobilată și utilată „neckermann” cum se spunea pe atunci. Cine le intra în casă rămânea șocat, plăcut impresionat de bunul-gust îmbinat perfect cu luxul rafinat, deloc ostentativ.

Și acum rămâneai șocat. Dar neplăcut impresionat. De austeritatea, neglijența și delăsarea care defineau aspectul apartamentului ce fusese cândva un etalon de bun-gust și bunăstare.

Firesc, ne-am întrebat ce anume a dus la o astfel de metamorfoză. Am încercat, și aparent am și reușit, să discutăm cu mama copilei ucise. A fost foarte cooperantă, ne-a oferit multe amănunte și astfel am obținut informații interesante. Dar era ceva care parcă „nu era din filmul ăla”, ceva care nu ne permitea să ne bucurăm de acele informații. Lipsea piesa principală: explicația. Ne-au fost necesare ore bune de răbdare, de interogare indiscretă, de investigații și verificări. Trebuia în primă instanță să definim, și apoi să explicăm acel ceva.

Explicația era pe cât de simplă, pe atât de alambicată. Acel ceva îmbrăca mai multe forme. Metamorfoza cuplului, aveam să aflăm în urma discuției purtate și cu fostul soț al Melaniei, s-a manifestat doar în cazul ei. Din soția, din mama grijulie și din managerul eficient apăruse, ca peste noapte, o altă femeie. Nu mai bună, ca în cazul fluturelui care apare ca o minune dintr-un vierme repugnant, ci exact pe dos. Cam aceasta era concluzia lui, cel care cu amărăciune, mirare și mai ales cu tristețe vorbea despre fosta nevăastă. Nu o ura. Nici nu prea înțelegea, de fapt, ce mai simte în legătură cu ea. L-am suspectat de subiectivism, dar am constatat, stând de vorbă atât cu foștii colegi ai femeii, cât și cu

prietenii de familie, ai vechii familii mai exact, că tatăl Gabrielei avea dreptate. Avea dreptate să fie nelămurit, confuz. Ceva se întâmplase cu Melania.

Când anchetezi o crimă, ai obligația, deloc plăcută, de a intra în „viața” victimei. Numai astfel poți afla cât mai multe amănunte, unele absolut picante, amănunte cu valoare operativă pentru anchetatori sau de cancan pentru presă. Detalii care te pot ghida către autor. În baza aceluiași raționament, al aflării adevărului, și cu aceeași justificare, intri de multe ori, cam cu bocancii în picioare, în viața celor apropiați victimei. Nu puține au fost situațiile în care oamenii astfel interogați și investigați s-au simțit jigniți, au ripostat sau chiar ne-au reclamat. Numai că atunci când au înțeles justificarea curiozității noastre, fie și-au retras reclamațiile, fie și-au cerut scuze. Sau ambele. Asta în cazul în care au conștientizat adevăratele noastre intenții. Au fost mulți care nu ne-au reclamat, dar nici nu ne-au ajutat. Asta e, atât i-a dus capu'. Să fie sănătoși!

Melania avea o atitudine total diferită de ceea ce ne așteptam noi. Că doar văzusem nenumărate persoane cărora le murise, sau mai rău, le fusese omorât cineva drag. Iar în cazul Melaniei, acel cineva drag era nimeni alta decât propria fiică. Dar Melania nu era îndurerată, nu era devastată sau dornică de a-l pedepsi ea pe autor. Nu. Ea era rece, distantă și parcă tracasată de tirul întrebărilor noastre. Nici nu știai ce să mai înțelegi din atitudinea ei. De regulă, atunci când pui întrebări în astfel de situații, aștepți, în afară de răspunsuri, și multe pauze de plâns. Chiar și leșinuri. Reale. Pentru că nu este deloc ușor să vorbești despre cineva drag la timpul

trecut. Mai ales că nu vreo boală îndelungată a fost cea care l-a ucis, ci un individ, un defect psihic. Când spun defect psihic, nu mă refer la bolnavii psihici, cei care nici măcar nu răspund penal pentru faptele lor. Nu, eu mă refer la cei care comit conștient crime. Oamenii aceștia care omoară alți oameni nu sunt normali. Pentru că un om normal nu omoară alt om. Sub niciun motiv. Și de cele mai multe ori comisia de expertizare medico-legală psihiatrică constată că indivizii respectivi aveau discernământul păstrat la momentul comiterii faptei. Asta chiar dacă felul în care comiseseră fapta, chinurile prin care trecuse victima înainte de a deceda te duceau la concluzia că fapta a fost comisă de un bolnav psihic. Nu puțini au fost cei care au simulat un comportament de nebun. Numai că cei din comisia de examinare sunt greu, foarte greu de păcălit. Aproape imposibil.

Dar să revin la Melania. Nici până-n ziua de azi nu am înțeles comportamentul ei. Detașarea, apatia, dezinteresul pentru mersul cercetărilor au rămas, cel puțin pentru mine, un mister. În acele momente fierbinți ale anchetei am avut o senzație, care după ani și ani a devenit aproape o certitudine. În viața Melaniei, avusese loc o schimbare. De fapt, viața ei se schimbase total. Cu doar doi-trei ani înainte de tragedie. De moartea fiicei ei. Schimbarea ar putea fi oare explicată?! Melania este posibil să fi simțit nevoia unei schimbări. De ce schimbare?! Poate că nici ea nu știa prea clar de ce. Dar neapărat schimbare. Să fi fost o altă confirmare a vorbeii din bătrâni cum că „i s-a urât cu binele”?! Tot ce e posibil. Nimeni nu va afla niciodată ce a fost cu adevărat în mintea unui sinucigaș. Pot fi făcute doar presupuneri. Multe

presupuneri. Nimic concret și cert. În schimb, în cazul celor care o iau pe căi greșite (consum de droguri, alcool în exces, extremism religios, jocuri de noroc, depravare, comitere de infracțiuni, șamd), dar care rămân în viață, există posibilitatea de a obține o oarecare explicație, o justificare. Dacă nu pentru alții, măcar pentru ei înșiși. Doar că în relația cu propria persoană, în cazurile mai sus enumerate, ipocrizia este omniprezentă. Iar dialogul cu aceste persoane este extrem de dificil. Este o adevărată luptă între cel ce a fost înainte și cel care a ajuns. Care a ajuns rău. Iar să recunoști că ai greșit e tare dificil, dacă nu ai destulă inteligență. Iar atunci când nici măcar față de tine nu recunoști că ai greșit, sigur nu vei recunoaște nici în fața altcuiva.

Melania a încercat în mai multe rânduri să schimbe ceva în viața ei, și se pare că a început prin a căuta alt drum spre... Dumnezeu. Inițial creștin ortodoxă, a simțit că nu este împlinită spiritual, motiv pentru care a încercat, și chiar a făcut niște schimbări în viața ei religioasă. La început, a cochetat cu o sectă, a încercat apoi pe la catolici, pe la bapțiști, pe la unele secte, oprindu-se în cele din urmă la un cult aflat în mare expansiune.

În urma acestui periplu religios, în special în zona sectelor care după revoluție apăruseră la noi în țară precum ciupercile după ploaie, s-a modificat și statutul financiar al Melaniei. Modificare în rău. Pentru ea și familia ei. Au dispărut rând pe rând argintăria, cristalurile și chiar mobila stil. Toate s-au dus către „frații întru credință”, către acele pseudo-biserici, nimic altceva decât niște mecanisme perfecte de spălat creiere și spoliat fraieri. Până la urmă, și familia s-a modificat. Melania

a divorțat de tatăl Gabrielei, fata rămânându-i totuși ei în îngrijire. Din păcate pentru copilă. Dacă ar fi fost încredințată spre creștere tatălui, n-aș fi aflat poate niciodată de existența ei și nu s-ar vorbi acum despre ea la timpul trecut. Dar probabil, cum ar spune unii, asta i-a fost soarta. Să-și urmeze mama, pe drumul ales de aceasta. Un drum ciudat, plin de neprevăzut, plin de noutăți, nu întotdeauna plăcute. Ba cele mai multe greu de suportat, de acceptat. Iar fata a încercat să facă față, să se adapteze situațiilor. Chiar dacă la vârsta de 13-14 ani încă nu începuse să înțeleagă mare lucru din ce înseamnă, ce vrea, ce reprezintă ortodoxia, religie în care trăise totuși până atunci, a fost practic obligată să treacă, fără ca probabil să înțeleagă ceva, prin mai multe concepte religioase. Asta de parcă transformările propriului corp nu-i erau de ajuns. Să nu uităm că la vârsta respectivă apar cele mai multe modificări în organismul fetelor. Este trecerea de la pubertate la adolescență, de la fetiță la aproape femeie. Spun aproape femeie, deoarece trupul, explozia hormonală te duc cu gândul către femeie. Psihicul ei însă nu este cristalizat și încă departe de a fi maturizat. Chiar dacă trupul începe să arate a femeie, gândurile ei se îndreaptă mai degrabă spre joaca nevinovată cu păpușile decât spre cartea de biologie. Încă mai citește cărți de povești în detrimentul literaturii și filmelor de factură îndoielnică, vulgare și extrem de explicite. La vârsta aceea, femeia, dacă vrem totuși să o numim așa, are încă suflet de copil. Și este cu atât mai vulnerabilă.

Gabriela nu voia să fie o povară pentru mama ei. Încerca să fie o prezență cât mai discretă în noua viață a

Melaniei. Această nouă viață a mamei însemnau o viață nouă și totodată un șoc pentru Gabriela: un tată vitreg cu vârsta mai apropiată de a ei decât de a Melaniei, doi frațiori care, dacă ea ar fi avut vreo doi-trei ani mai mult, puteau fi copiii ei. De parcă nu ar fi fost de ajuns toate aceste traumatizante schimbări apărute în viața ei, trebuia să facă față și unui trai plin de neajunsuri. Chiar erau o familie pauperă. Iar cauza acestei sărăcii oarecum artificiale neprogramate și nemeritate era tot mama ei. În plus, pe tatăl biologic, la care ținea foarte mult, îl vedea din ce în ce mai rar. Din cauza ei, a Gabrielei, nu a lui. Pentru că fata trebuia să muncească în timpul liber pentru biserică. Pentru noua biserică a mamei. Sau, mai corect spus, pentru biserica agreată deocamdată. Câte probleme, câte schimbări, câte dileme și mai ales câte nedreptăți erau în fața acestei copile. Cred că le făcea față tocmai datorită acelei naivități, aceluși suflet de copil care în inocența lui bagatelizează greutățile, necazurile, cu convingerea falsă că, indiferent cât de multe probleme se adună, apare de undeva, de niciunde, Zâna cea bună, care cu bagheta fermecată îndreaptă toate strâmbăciunile, îi transformă în stane de piatră pe cei răi, iar pe cei buni îi mută în palatul de cleștar. De fapt, ea, fiind cea bună, trebuia doar readusă în palat. Pentru că până nu demult chiar trăise într-un palat. Nu chiar de cleștar, dar aproape palat.

În blocul în care locuia, Gabriela nu avea prieteni. Pentru că nici nu prea erau copii de vârsta ei acolo. La școală era foarte retrasă, comunicând puțin cu colegii.

De ceva timp, legase niște așa-zise prietenii cu fete de aceeași vârstă cu ea sau chiar mai mari, dar până-n

20 de ani, toate fiind adepte mai mult sau mai puțin convinse ale cultului din care făceau parte mama și tatăl ei vitreg. De la aceste fete am reușit cu greu, este adevărat, să obținem mai multe amănunte referitoare la viața Gabrielei. În acea comunitate religioasă toată lumea trebuia să „producă”. Pentru biserică, bineînțeles. Cei care aveau vârsta prevăzută de lege lucrau oficial. Fie la tipografia cultului, fie în alte domenii stabilite de pastor. Cei sau cele care aveau vârsta prea mică, așa cum era și cazul Gabrielei, „ajutau” fie la curățenie, fie la alte treburi mărunte, mai ales în tipografie. Să nu vă imaginați că tipografia însemna vreo tiparniță antică, mică și cu greu scăpată de la casare. Nu. Era vorba de o tipografie în toată regula. Cu utilaje noi și performante. Acolo se tipăreau cărți frumos ilustrate, pliante, ziare și cărți de rugăciuni. Cărți destinate a momi, a câștiga cât mai mulți adepty pentru acel cult.

Dialogul nostru cu fostele colege ale Gabrielei a debutat anevoios. Chiar dacă la rândul lor aveau părinți cărora le puteam cere permisiunea să discute cu noi, am realizat că cel care într-adevăr le dădea această permisiune era pastorul. Pastor care a solicitat la rândul lui să asiste la discuțiile noastre cu ele. Cu asta nu prea am fost de acord. Dar pentru început, pentru a crea o punte între noi și ei, pentru a obține măcar câteva informații, am acceptat. Se vedea clar că fetele, repet, unele în vârstă de aproape 20 de ani, în prezența pastorului erau timorate, nu aveau curajul să spună tot ce gândeau. Căutau, din ochi, aprobarea pastorului pentru orice cuvânt scos pe gură. De multe ori, pastorul era cel care răspundea, iar ele repetau cuvintele respective, fericite că nu vor greși

spunând vorbe nelalocul lor. Parcă erau întoarse cu cheia, precum jucăriile din vremea copilăriei mele. După o primă identificare a celor care chiar știau cât de cât ceva despre Gabriela, am decis să adoptăm altă strategie. Le-am chemat la Poliția Capitalei pe cele care păreau că dețin date ce ne puteau ajuta în anchetă. Au venit toate la ora stabilită. Au venit însă însoțite. De pastor, bineînțeles. Numai că, odată ajunși la etajul doi, la noi acasă cum s-ar spune, am stabilit noile reguli. Fiecare fată a fost repartizată în câte un birou să stea de vorbă, doar ea, cu polițistul. Și am aflat, în sfârșit, câte ceva despre Gabriela, așa cum era ea văzută de prietenele ei. Prietene de conjunctură, ce-i drept, nicidecum alese de ea. În plus, am mai aflat despre existența a doi tineri din preajma ei. Unul despre care nu se știa decât prenumele, Silviu, tânăr care cam dădea târcoale zonei frecventate de fetele respective, și un al doilea care fusese văzut în preajma fetei cu prilejul organizării unui concert de muzică religioasă care s-a desfășurat chiar în aula Facultății de Drept, cu doar trei zile înainte de comiterea crimei.

Pentru a scăpa de prezența agasantă și stresantă a pastorului, l-am condus pe acesta în birou la nea' Mișu. Că așa se cade, nu? Șefii cu șefii, pâlmașii cu pâlmașii. Ce de înjurături ne-am luat de la nea' Mișu că i l-am adus în birou pe... „popa Farmazon”, cum în glumă l-a botezat el pe pastorul pe care-l suspecta că este spion cu sutană. Astfel, pedepsindu-l pe nea' Mișu să se converseze vreo două ore cu nesuferitul pastor, am reușit să discutăm cu fetele fără cenzorul, fără cel care parcă le dădea voie ce și cât să gândească. După ce ne-a porcăit bine, nea' Mișu, mai în glumă mai în serios, ne-a anunțat că în

urma conversației cu pastorul, e pe cale să-și schimbe convingerile religioase. Asta în timp ce beam toți câte o bere. Cu o față serioasă ne-a spus că pastorul respectiv a încercat să-l convertească spre cultul pe care-l propovăduia.

— Dar m-am ținut tare, ne-a zis nea' Mișu. N-am cedat!

Pentru că avea alte gânduri. Și, punând sticla de bere pe masă, ne-a anunțat foarte serios că-și va schimba totuși religia, dar nu la cultul propovăduit de pastorul cu pricina.

— Trec la budism! Clar?! Cine mă caută, sunt la budă, a spus el, plecând demn spre grupul sanitar. Berea-și cere drepturile, ce mama dracu'! l-am mai auzit spunând, înainte de a închide ușa.

Să mă scuze adepții acestui cult, dar ăsta era nea' Mișu, odihnească-se liniștit acolo unde e acum.

Ne-a bufnit râsul și ne-am văzut de berea noastră. Dar chiar și fără a recunoaște, în timp ce beam aparent alene, făceam, mai în gând, mai cu glas tare, planul pentru a doua zi. Cam cum să începem verificările privindu-i pe cei doi suspecti nou-apăruți. Începuserăm deja să facem pronosticuri cu privire la care dintre cei doi este autorul. Discuțiile astea, la sfârșit de program, cu o bere, o gură de palincă sau o cafea în față, reprezentau, de fapt, adevăratele ședințe operative, ședințele de analiză a activităților din dosar. Asta în ciuda reacțiilor sau părerilor unora dintre șefi. Mai ales ale ălor care nu proveneau dintre foștii judiciariști. Spun asta pentru că ceilalți, șefii foști judiciariști, nu numai că nu ne

blamau, ba chiar și participau la „ședințele” noastre de după program. Nu neapărat din nostalgia vremurilor când lucrau în „operativ”, cât mai ales conștientizând că și ei organizau astfel de pseudo-ședințe mult mai eficiente decât cele, să le spunem clasice. La discuțiile astea parcă te simțeai mai liber să-ți expui ideile. Nu că la ședințele sau discuțiile din timpul programului ne-ar fi oprit cineva să spunem exact ce gândim sau care este viziunea proprie cu privire la cum ar trebui să se desfășoare o acțiune, o audiere de martor, o investigație sau un interogatoriu. Nu. Nici vorbă de așa ceva. Doar că ședințele „de după” erau parcă mai spumoase, mai relaxante.

Am încercat să găesc o explicație pentru această dublă percepție. Și am găsit mai multe. Am să numesc însă numai două, care, pe lângă latura poate amuzantă, au, în opinia mea, fiecare câte un mare sâmbure de adevăr, dar și un numitor comun. Prima ar fi că alcoolul, ca vasodilatator și dezinhibant, oferă creierului mai multe variante de luat în calcul, recunoscut fiind faptul că drumul, nu neapărat puntea de legătură, către muza multor genii în literatură, pictură, poezie sau chiar științe exacte l-a reprezentat, pe lângă talent, muncă sau vocație, acel „strop de... ceva”. Strop care înclină balanța către rezultate notabile. Departe de mine ideea că noi am fi niște genii, dar dacă și geniile au câteodată nevoie de un „strop de inspirație”, de ce să nu-l folosim și noi, muritorii de rând?!

A doua ar fi aceea că, indiferent cât de absurdă, hilară, fantasmagorică sau aparent aberantă ar fi fost

variantea pe care o propuneai, aveai, cel puțin față de colegi, cum să te scuzi sau pe cine să dai vina. Pe alcool. Numai că la ambele variante trebuia, și chiar aveam grijă, să nu exagerăm cu „sursa de inspirație”. Vorbeam de un strop. Păi strop să fie, pentru că altfel riscam să constatăm că perna a fost cam tare, atât timp cât s-a dormit cu capul pe birou. Iar a doua zi trebuia să fim fresh, cum se spune mai nou, nu neapărat pentru a nu „le da apă la moară” șefilor cârcotași, ci pentru a prinde criminalul.

Deja stabiliserăm la ședința ad-hoc cine-l verifică pe X și cine pe Y: eu cu Emil urma să-l verificăm pe X, iar cei doi nea', Marin și Georgică, pe Y. Așa erau echipele: tineretul cu tineretul, expirații cu expirații, cum ne plăcea să ne catalogăm și totodată să ne tachinăm.

Doar că a doua zi planul s-a modificat total. N-am mai plecat să-i verificăm pe X și Y, ci pe nou-apărutul Z. Și nu orice Z, ci un Z multiplu. Colegii de la Economic ne-au făcut plăcuta surpriză de a ne anunța, încă la prima oră, că au identificat tipografia de la care proveneau colile de hârtie cu care fusese acoperit cadavrul.

Aveam în sfârșit o pistă clară ce trebuia verificată. Și când am ajuns la tipografie, am ajuns la concluzia că într-adevăr aveam ce verifica. Am cerut conducerii lista cu personalul angajat. Așa am constatat că trebuia să luăm la „puricat” cam 100 de oameni. Prima grijă, i-am verificat la cazier. Iar unii aveau „bube”. Mai mult sau mai puțin relevant acest aspect referitor la antecedentele penale ale unora, dar astfel stabileam ierarhia, ordinea în care urma să-i verificăm. Firesc, începeam cu cei care

avuseseră conflicte cu legea și în special cu cei care trecuseră prin penitenciare. Modalitatea în care fusese comisă crima ne îndreptăța să credem că autorul a fost, măcar pentru o perioadă scurtă, pe la „studii”. Pentru că acolo, în penitenciar, se dobândește multe dintre cele mai scabroase apucături sexuale.

Era necesar însă a fi găsită o modalitate de triere mai rapidă și eficientă a celor ce trebuiau neapărat audiați. Și am găsit-o.

Am plecat de la modul în care a fost găsit cadavrul, mai precis de către cine: un amator de mișcare. Cum tipografia era situată aproape de Cișmigiu, ne-am gândit să întrebăm dacă sunt printre angajații unii care obișnuiesc să meargă să facă mișcare la baza sportivă a Facultății de Drept. Da, erau. Și nu puțini, ci chiar vreo 20 și ceva. Împărțiți astfel: vreo 12 jucători și vreo opt-zece chibiți. Pe scurt, primii erau cu transpirația, iar ceilalți cu... consumația. Că unde e mai bună o bere decât în aer curat și cu spectacol gratis. Bei o bere și mai faci și mișto de cei care transpiră, ba c-au ratat ca fraierii, ba că-s habarniști într-ale fotbalului sau baschetului, ba că... orice. Motiv de bășcălie să fie.

I-am identificat pe toți cei 22 care fuseseră în baza sportivă în perioada critică. Și l-am identificat și pe cel care adusesse colile. De fapt, erau doi. Dar n-a fost nicio bucurie pentru noi. Pentru că, pentru ei, era ceva obișnuit ca atunci când veneau la baza sportivă să aducă mai multe coli, de regulă de la rebuturile tiparniței. Le foloseau, cei care jucau, pentru a-și pune hainele pe ele după ce se echipau în ținuta sportivă, iar chibiții, pentru

a sta pe ele, și nu direct pe cimentul prăfuit și rece al tribunei. Au recunoscut cu seninătate că au adus colile respective și au dat explicații cu privire la destinația acestora. Apoi au privit rușinați în pământ când i-am întrebat ce au făcut cu ele la finalul activităților chibișo-bahico-sportive. Erau rușinați pentru că, luați cu vorba și mai ales cu berea de după, au uitat să arunce hârtiile la ghenă de gunoi, lăsându-le înșirate pe treptele tribunei. Și în plus, de parcă mai aveam nevoie de acest plus, vizita lor acolo avusese loc cu o zi înainte de comiterea crimei.

Concluzia era una singură: autorul n-avea nicio legătură cu acele coli de hârtie. A comis crima și a acoperit cadavrul cu ce a găsit la îndemână. Din cauza numeroaselor mâini care le manipulaseră, precum și din cauza umezelii în care stătuseră vreo trei zile, colile respective nu ne-au ajutat deloc la rezolvarea cazului. Nici măcar cu amprente. Această pistă s-a dovedit o fundătură. „C-așa-i în tenis”, cum spunea Caragiu... Dar aveam obligația s-o verificăm înainte de a o considera fără perspectivă.

Așa că ne-am întors la X și Y ai noștri. Adică la acel Silviu și la acel tânăr cunoscut la festivalul de muzică religioasă. Nouă, mie și lui Emil, ne-a revenit, așa cum stabiliserăm inițial, identificarea și verificarea lui Silviu. Așa că am purces la drum. Da' ce drum...

Mai toți cei pe care-i întrebam despre Silviu ne dădeau senzația că ne vor face munca ușoară.

— „Cine, Silviu?!... sigur că da, îl cunosc, cum să nu. Vine aproape zilnic pe aici. Ne ajută la tipografie.

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i> de Diana Scarlat	5
1.....	13
2.....	62
3.....	135
4 sau... Sfârșitul	217
În loc de epilog	317

TREI CAZURI DE OMOR: O ADOLESCENTĂ, O BĂTRÂNĂ ȘI UN DUBLU ASASINAT. UN ANCHETATOR CRIMINOLOG: COLONELUL DAN ANTONESCU.

„Am încercat să folosesc experiența acumulată în numeroșii ani în care am lucrat la Serviciul Omoruri pentru a le transmite celor implicați în situații conflictuale cum să evite să ajungă fie victime, fie infractori. Dacă prin emisiunile realizate, prin comentariile sau articolele scrise ori prin cărțile publicate am reușit să previn comiterea unei crime, atunci înseamnă că o viață a fost salvată și o alta nu se irosește în spatele gratiilor.”

DAN ANTONESCU

„Colonelul Dan Antonescu, acum în rezervă, este unul dintre polițiștii legendari ai României. Anchetator în cazuri celebre, cum ar fi cel al lui Ioan Luchian Mihalea sau al lui Konstantinos Passaris, polițistul a adunat în cartea *Viața la Omoruri* unele dintre cele mai tulburătoare crime pe care le-a investigat alături de colegii lui. A rezultat un «manual» pentru tinerii polițiști, un instrument de descurajare pentru infractori, dar și un «ghid» de evitare a pericolului pentru omul de rând.”

DIANA SCARLAT, jurnalist

Carte recomandată de
IPA România.

ISBN: 978-630-361-301-7

9 786303 613017

www.edituracorint.ro